

„Stajerc“ izhaja vsaki pelek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnina z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 8.

V Ptuj v nedeljo dne 21. februarja 1909.

X. letnik.

Boj za Avstrijo.

Politični utrinki.

Nekaj žalostnega tiči v dejstvu, da se bije ravno v času 60. obletnice vladanja cesarja Frana Jožefa I. najhujši boj za državo, za avstro-ogrsko monarhijo samo. Kar je resnih politikov, torej ljudi, ki imajo tudi v politiki še vesti in značaja, — vsi priznajo velikansko potrebo obstoja avstro-ogrske monarhije. Ne da bi hvalili svojo lastno domačijo, — ali res je, da je Avstro-Ogrska nekaki centum Evrope, da omogoči ta država nekako ravnotežje sveta. Zato je bila naša država tudi vedno zaščitnica miru, kar je dokazala zlasti v zadnjih desetletjih. Dokaz krepkosti in moči te države pa je dejstvo, da je ostala velevlasti v kljub notranjim nemirum, v kljub ruvanju in podminiranju notranjih sovražnikov. Lahko se reče: ni je skoraj države na svetu, ki bi toliko notranjega razburjenja preživela kakor avstro-ogrska monarhija!

*

Za to svetu, zlasti pa Evropi potrebno avstro-ogrsko državo se bije zdaj veliki in strastni boj. V prvi vrsti vodi ta boj zunanji sovražnik, katerega nam je v tem trenutku iskati na Balkanu. Mali balkanski narodi še nimajo pravega zmisla za kultivirano državo. Njim je država večidel skupina ljudstva, kateremu se ni treba brigati za nobene postavne in noben red. Desetletja že je balkanski polotok pravi peklenski kotel. Berolinska pogodba je dala vsled tega naši državi nalogo, da okupira Boznijo, Hercegovino in sandžak Novibazar. Avstrija je storila to, je izvršila svojo nalogo. Poslala je svoje vojake tja doli in ukrotila roparske šege ter uredila red in varnost. Poslala je tja svoje učitelje in napravila, da se je splošno duševno ozorje tamošnjega ljudstva dvignilo. Zgradila je ceste, pota in železnice in zvezala na ta način okupacijsko ozemlje. Na podlagi 30 letnega dela je zahtevala končno naša država, da ostane nje, kar je naredila in vstvarila s svojim denarjem in svojim delom. In ko je Avstrija to storila, pričele so kričati pritlikave balkanske države

ter rožljati s svojimi sabljicami. S Turčijo je prišlo do nekakega sporazuma in sicer na podlagi tega, da se je Avstrija izrazila pripravljena, plačati nekaj čez 50 milijonov kron „odškodnine“. Ta sprava sicer še ni gotova, ker je Turčija sama v večnih notranjih bojih in se tam od danes na jutri ne ve, je-li bodejo končno zmagali stari nazadnjaški Turki ali pa napredni radikalni Mladoturki. Najbolj proti Avstriji šopirir se je pa pričela mala, karikaturi podobna Srbija. Zgodovina te države je znana od kraljevskega zapravljevca Milana čez nesrečnega umorjenega Aleksandra pa do revolverskega Petra in njegovega klativitezu podobnega sina Jurčka.

Iz vsega tega vidimo, da stoji naša država pred resnimi dogodki. Vsak hip zna padeti iskra v sod smodnika, vsako jutro nas zamore presemetiti vest o mobilizaciji. Ali se bode dala vojska zabraniti ali ne, — kdo ve?

In pri vsemu temu ima Avstrija še vročega notranjega sovražnika. To so zlasti voditelji manjših in večjih narodov na Avstrijskem, ki iz bogve kakšnih nagibov nočejo več na Avstrijskem živeti. Zlasti se pojavljajo ti veleizdajalski nazori med radikalnimi Čehi. Ti političnjaki, ki hočejo svoj „narod“ s tem rešiti, da pobijajo nemške študente, so zašli popolnoma na pot veleizdajstva. Znano je, da se je v Pragi pri demonstracijah klicalo „živela Srbija“, da je češki poslanec Kloufač opetovano potoval v Beograd in tam koval protiavstrijske načrte. Oblast je vsemu temu počenjanju mirno obličje obdržala. Šele te dni se je vzdrnila in je napravila pri čeških poslancih hišno preiskavo, pri kateri se je baje mnogo veleizdajalskega gradiva našlo.

Tako se bije danes boj za Avstrijo...

Žalostno pri temu je le, da so tudi slovenski prvaki zašli na pot, označeno po čeških radikalcih. Tudi v Ljubljani se je vpilo „Živela Srbija“, se je razstavljalo 2. decembra sliko srbskega Jurčka; tudi slovenske stranke hočejo razbiti staro Avstrijo in uresničiti „jugoslovansko državo“, torej združiti se z Srbi.

Mi pravimo tedaj: kdor je za Avstrijo, ta ne more in ne sme biti pristaš prvaških strank. Eno ali drugo velja!

Politični pregled.

Vojska?! Pred zaključkom lista nam prihajajo najnovejše vesti, ki kažejo, da je postal položaj zelo resen. Seveda ni dovoljeno, da bi se zdaj kaj o vojaških zadevah pisalo. Ali toliko je gotovo, da se je vršil 17. t. m. na Dunaju izvenredni ministerski svet, ki se je pečal v prvi vrsti z zunanjimi zadevami in je sprejel odločilne sklepe. Skoraj gotovo se je govorilo o kontingentu rekrutov, o pomnožitvi vojaških oddelkov v posameznih okrajih, o sklicanju rezervistov itd. Več se do slej še ne more poročati. Ali na vsak način se pripravljajo zelo resni dogodki.

Meja v Bozniji v nevarnosti? Listi poročajo, da je naročil srbski general Živković nekemu oficirju, da naj odpotuje 4.000 srbskih prostovoljcev, med njimi 500 Albancev, na mejo v Boznijo. Nekateri ljudje na Srbskem res že norijo.

Srbska zasedena? Nekateri listi poročajo, da imajo velevlasti že dolgo načrt, da naj bi Avstro-Ogrska z ozirom na večne srbske grožnje zasedla Srbijo. Naša država bi s tem izvršila povelje Evrope. — Danes se pač še ne more reči, ali je to le časnikarska neresnica ali pa grožnja za Srbe. Na vsak način bode postalo tudi vprašanje: kdo bi poplačal naši državi troške, ako bi se ji res tako nalogo naložilo? Za tuje ljudi vendar ne bomo vedno po kostanj v ogenj hodili!

Zasačeni veleizdajalci. Iz Prage se poroča 16. t. m.: Danes zutraj vprizorila je policija s političnimi uradniki 20 hišnih preiskav pri raznih voditeljih češko-radikalne stranke. Vzrok hišnim preiskavam je sum, da so ti radikalni Čehi vezani na veleizdajalski način s Srbi. Našlo se je baje zelo veliko obtožilnega gradiva in se je pričela proti nekaterim že kazenska razprava zaradi razžaljenja veličanstva in veleizdaje ter

tudi vino ni slabo; jaz sicer nisem nikdar pijan —

Jurček: Jaz tudi ne! Torej, dragi bratje, ali ste prišli po pomoč? Jaz imam 400.000 soldatov, ki znajo vsi izvršiti ovce krasti. Ako hočete, premagam jutri Avstrijo, pojutrajnem pogoltnem Nemčijo, vse Nemce snemo na vroči župi in potem ustanovimo jugoslovansko državo.

Dr. Ploj: Ali bodem jaz minister?

Dr. Korošec: Bodeš, samo slovenskega jezika se boš moral naučiti.

Spindler: Kraljevič Jura, jaz bom pa vaš dvorni no — no — vaš dvorni pesnik.

Jurček: Le počasi, gospodje, — ali imate kaj drobiža v žepu?

Dr. Benkovič: Nekemu kmetu sem računal namesto 2 kron trikrat toliko; jaz darujem ta „dar domovini na oltar“, ampak, ampak —

Jurček: Kaj, ampak?

Pri avdijenci.

Spisal Tehničmar.

(Igra je zelo pripravana za „teatre“ prvaških „izobraževalnih“ društev. Vršni se v Beogradu v neki nočni kavarni. Velika okrogla miza; na sredi sedi srbski prestolonaslednik Jurček in pije žganje).

Natakar: Kraljeva visokost, zunaj stoji nekaj tujih gospodov, ki hočejo z Vami govoriti.

Jurček: Kaj, zdaj-le ob pol eni po noči? Jaz dajem avdijence le dopoldne, kajti popoldne in zvečer ga imam po navadi malo v glavi.

Natakar: Oprostite, kraljeva milost, ali gospodje se ne pustijo odsloviti.

Jurček: Kakšni pa so?

Natakar: Posebno pametno ne izgledajo, ali podobni so Vam.

Jurček: Prinesi mi žganja; jaz ne maram danes z nikomur govoriti.

Natakar: Kraljevič Jurij, gospodje pravijo, da morajo na vsak način z Vami govoriti; ne pustijo se odsloviti —

Jurček: Kaj? Ne pustijo se odsloviti? Vzemite pasji bič —

Dr. Benkovič (pri vratih): Oj ne, ne, ne, — kraljevič, ne, — pasji bič imamo v Brežicah tudi, nam ni treba na Srbsko priti —, mi smo, mi smo, — ne, ne pasji bič, — mi smo —

Jurček: Kdo ste?

Dr. Ploj (vstopi): Mi smo Slovenci in sicer dobri Slovenci, najboljši Slovenci, še več kot najboljši Slovenci, pa čeprav ne znamo slovensčine prav dobro, pa čeprav smo v mladini nemške denarje dobivali —

Jurček: Ah, Slovenci! Dobro došli! Le vstopite vsi! (Prvaki vstopijo). Torej vi ste Slovenci? Pri vas delajo dobro žganje, kaj?

Profesor Zelenik: Oj ja, ja, ampak

drugih zločinov. Skrajni čas je bil pač, da je vlada posegla vmes in da hoče delovanje Kloufačev ustaviti. O izidu cele zadeve bomo še poročali.

Proti klerikalstvu pričinja se zdaj tudi že doslej mirno in verno prebivalstvo obračati. Tako se pričinja čepiti središče avstrijskega klerikalstva, Luegerjeva „krščansko-socialna“ stranka na Dunaju. Pred kratkem so n. pr. nižjeavstrijski vinogradniki postavili za deželnozbornske volitve svojega lastnega kandidata. Ti vinogradniki so bili doslej pravi sužnji klerikalcev. Zato jih je tudi klerikalni poslanec Bielohlawek opsoval, ker se niso hoteli pokoriti strankarskemu povelju. Ali naletel jo je slabo. Vinogradniki bi moža kmalu pretepli in moral je bežati. Jasni se, povsod se že jasni. Upajmo, da tudi prebivalstvo na Slovenskem zlatega jutra ne prespi.

Stroški obstrukcije v parlamentu. Kakor znano, so češki radikali na prav divjaški način avstrijsko državno zbornico razbili. Ta šala jih je kostala sledeče svote: Za 7 mašin za ropotanje po 15 K — 105 K; za 7 piščalk po 1 K — 7 K; za 1 zvonec K 3—, za 2 trompete K 10—. Skupaj torej 125 K. Teh radikalno-čeških poslancev je 10. Torej je prišlo na vsakega nekaj čez 12 K. Ko bi dobili za svojo brezvestnost za vsako krono 2 po zadnici, bi to po našem mnenju tudi ne škodovalo.

Umori na Srbskem se grozovito množijo, odkar je bila tamošnja vlada tako nespametna, da je z ozirom na napete razmere z Avstrijo ljudstvo oborožila. Le novembra lanskega leta se je zgodilo na Srbskem 31 umorov, med njimi 11 roparskih umorov, 2 detomora, poleg tega pa 164 tatvin in 71 požigov. Pač lepe razmere!

Poslanik — umorjen. V Chile (južna Amerika) so umorili tamošnjo poslanika Nemčije. Diplomacija je zadevo že poravnala.

Turški veliki vezir Kiamil-paša je moral odstopiti. Nova turška državna zbornica mu je s pretežno večino glasov nezaupnico izrazila. Kiamil-paša je spadal med nazadnjake in vsled tega Mladoturki niso bili z njim zadovoljni.

„Povsod, kjer so kmetje lastniki, najde se varnost, zaupanje v bodočnost in neodvisnost; to so pa lastnosti, brez katerih je napredovanje človeštva nemogoče. Prosti kmet se redi, brez da bi zemlja trpela. Edino mali posestnik omogoči, da se pridela iz zemljišča največji dobiček.“

Sistmondi.

Dopisi.

Iz ptujskega okraja. (Nekaj o hudobnem poškodovanju tik okrajnih cest nasajenih sadozbojnih drevesc.) Če potujemo po okrajnih cestah zunaj mesta Ptuj, je lepo videti, kako je nasajeno sadno drevje in kako lepo rase. To je okraj mnogo stalo in davkoplačevalci so te stroške trpeli. Sadno drevje tik cest se ni samo posadilo za olepšanje tistih, temveč za potnike. Kadar bo svoje dni rodilo — bode le ljudstvo od tistega korist imelo in se bo pričelo kaj je sad vreden. Že večkrat so hudobneži drevesca uničili in prosili smo ljudstvo naj tega ne stori, ker je drevesce nedolžno in da naj starišci deco

z lepimi nauki podučijo, da je nasajeno drevje le v korist in blagor ljudstva. Ali taki hudobneži kateri v pijanosti po divjem drevesca poškodujejo — se ne poizvejo. Taki hudobni ni več vreden, če bi se poizvedel, da mu bi obe tace odsekali, ali da mu bi se posušile. Že lansko leto smo ljudstvo prosili naj se drevje na miru pusti in smo tudi javno oznanili, da dobi tisti, kateri takšnega zločinca poizve ali vlovi in naznani 40 kron nagrade. Vse ne pomaga nič. Pred 14 dni se je nekaj dreves na kolevski cesti zdej turniške graštine uničilo. V srce mora človeka zaboleti, če se vidi na kaki hudobni surov način se je drevje poškodovalo. Zločinec se je poizvedel in sodnji naznanili, katera mu bo zaslužen kazni že odmerila. Ob tistem času se je tudi nekaj dreves na okrajni cesti proti sv. Lovrencu na dravskem polju od pijanih smrkolinov uničilo; hvala Bogu lopovi so se poizvedli in so se tudi sodnji naznanili. Ti lopovi bodo za njih dobro delo že zaslužen pošteno plačilo dobili in si pomnili, kdaj so sadno drevje, katero jim ni nič storilo, tako hudobno lomili in rezali. Opomin na stariše! Podučite z lepimi nauki vašo deco in pustite nedolžno drevje pri miru!

Iz Maribora. Dragi Štajerc, to ti je bil dirindaj, ko si zadnjič k sv. Križu posvetil. Križančani so mi pravili, da je gospod župnik od same jeze skakal. Nisem vedel, da resnica tako hudo peče. Neki ga najbolj žge, ker si mu zaklical „siromaček ubogi“. G. župnik, če ste res tako močnejši kot Jozua, ki je za tri dni sonce ustavil, tedaj Vas pa prav lepo prosimo, da celemu svetu eno zelo veliko dobroto napravite in če se niste grdo bahali, jo zelo lahko narediti. Ko sem še po šolskih klopih hlače trgal, so nas učili, da je sonce tako grozno veliko, da bi iz njega lahko veliko več kakor en milijon naših svetov napravili. Če ste toraj res tako močnejši, da morete velikansko sonce ustaviti, tedaj lahko brez vsega truda iz naših vinogradov naženete trsno uš, ki je tako majhna, da jo le prav bistro oko vidi. Ker pa je za tako močnega gospoda, ki lahko sonce ustavi, samo zmaga nad majhno teko pretežje delo; bi se še lahko nad peronosporo spravili, ki je tudi čisto mala. Ker pa je vse to za takšnega močnejša premalo, Vas Križančani prav lepo prosijo, da bi tudi hude megle preganjali, ki skoraj vsako leto Kozjek s točo obsujejo. Zadnje delo bi bilo za Vas še celo zelo potrebno, ker zdaj nekateri ljudje mislijo, da so streljaci proti toči bolj močnejši kot Vi. Drugod zopet pravijo: „Kaj bi farju vinsko biro davali, ko nam nič ne pomaga — proti toči moramo streljati, proti peronospori z vitrijolom škropiti, proti trsnu uši pa ameriško trsje saditi.“ Pa pustimo te sitnosti in počakajmo raje, morebiti še doživimo velike čudeže. Zato tudi vsem vinogradnikom svetujemo, naj z rigolanjem malo počakajo in da naj nobeden ne kupi vitrijola in ameriških trsov. Trsnicarji jih naj namesto solate z jezikom in bučevim oljem pohrustajo. Zakaj naj ubogi ljudje denar v blato mečejo, ko pa živijo ljudje, ki so tako močnejši, da lahko celo velikansko sonce ustavijo! Zdej pa še nekaj za smeh. Ker gosp. župnik ni vedel, nad kom bi naj svojo jezičo spustil, se je spravljal nad prvega sosedo, ki zna boljši pisati in najlepše je, da je pravega zadel, ne sicer pisca, pač pa moža, ki si je že davno zaslužil, da bi mu kateri na-

preden list s kože okrtal črne flike. Že ne vem, če je sam gospod župnik napravil to dobro delo. Prav se zgodi obema, požehtanemu in tistemu, ki je svojega privrženca sramotil. — Na j je go pa še opozorimo nekaj prijateljev, da je „Štajerc“ Gr že mnogo petelinčkov in divjakov manj, čev zara in da je „ptujska smrdokavra“ iz mnogih zke ječe izkidal veliko do nebes smrdede gnoble nosna! očistila strupen zrak. Zato upa, da b gnusno hijeno ukrotila.

Sv. Marjeta Dplj. Kaplanu Karlu Peteklu, odgovor na njegov novi, nesramni napad, dat 16 „Straže“ na podpisane. G. kaplan! Ti naši jaje resnico in mečiti Marječanom in Tmaji so tal pesek v oči. To krasi Vaš stan. V javni sicer z se na marječki šoli zastran meni dečka. Pri vs stavljajo. Vi si usojate kritizirati mojo ravec z ur, katero je potrdil okraj. šolski svet kot zaprl, z dne 12. 11. 1908 pod št. 2467/I. Le župni, Pes tudi oblaja mesec, a ta pljuje mirno apoleon svojo pot v vesoljnem prostoru. Da niste redzadno navedenih i vrizajo. Da ste hinavski, sem spoznal iz z, ne, se članka „Straže“. V tem članku se Marje eidem i hlinite da Vam leži pouk dečkov na mjem se zelo na srcu. Zdej še le razumen kaj Vaš volih zdržuje v Marjeti, da se še le ob ¼ 40 danes ponoči peljate z Micko v Šentjanž. Zdej ov (liber vem, zakaj pri vsaki priložnosti in vsa ranka s nasproti zmerjate čez marječko šolo in bmo eno da Vam je ta šola trn v peti. Pomnite! a je edi je bila pred Vami, in bo ostala tudi z em v. Kako zamorete tako hliniti? Ali imate v di tova katekizmu pisano, da je hlimba krščansk emursk žnost? Kaj nameravate? Kdo Vam da jobi to v imenu Marječanov, katerim ste deveta red eni časnikariti? Ni to neresnica, tedaj kazni alna slo nje? Vas ni sram, da si ne upate z Vašm kateri se nom, katero je precej začrtnjeno, na svetlo? bstoja š ki delujem postavno hočete v javnosti začeti ko Res lepa lastnost krščanskega duhovna esenica hode šlo, gospodek, ker ste sami preve stru Kar pišete, da je šola za šolarje, je res lepar! T bila kaplanija kedaj za cigane? Dalje napu pri da je učitelj zato, da šolarje podučuje obšvarne. času. To je tudi res. A res je pa tudi, da namre tudi kaplan podučevati ob šolskem času. er je pa se Vi tega ne držite? Zakaj ste pa ena, že meseca novembra in decembra šolo takom g marjali, da sem bil prisiljen se obrniti nrišl, ko šolsko oblastvo, da Vam to razložijo, kaj ako pa dolžnost? Ni to ironija, da zahtevate ve e moti. verouk, a še Vam odločenih ne porabite? am, ta mirni! Vi dobite zato, da hodite semkaj gledali. vati, 100 K odškodnine. Pa ne za enkrat na teden katero Vi storite, ampak za dva To naj vzamejo Marječani in davkarija na Sil A dosti za danes, več prihodnjic namre zanihivnega. Veselje mi pa le napravite bit akademično izobražen gospodek. Iz celega Vel „Straže“ veje duh Vaše jeze. Morali Benkovi kaplan najbrž dobiti od okrajnega šolskega lanka. Maribor presneto dolg nos. Sicer je Vaš lističu s itak tako dolg, da žnjim vrobate vsako — laž“, ka Aug. Achitsch, nadučbode o

Sv. Barbara v Haložah. Pretekli teden je zgodilo več nesreč v naši fari. Gospodmo le nikoviča, ekonomu v Slatini, se je užgala žiški, c in se zelo nevarno opekla. To se je zg rudoval šoli 3. razreda med odmorom. Kje so bmo po telji? — Znorela je tudi neka klerikalna naprej, da izjav

Dr. Benkovič: Ampak — pasji bič ne smete več omeniti.

Dr. Ploj: Če bom minister, dam tudi nekaj.

(Vsi nabirajo denar in ga prinesejo Jurčku v polhovi kapi): Živela Srbija!

Jurček: Je že dobro! Torej, kdaj naj pridem z mojimi vojaki nad avstrijske — ovce, to se pravi, nad avstrijske vojake?

Dr. Korošec: Najbolje bo, kadar — spijo...

Spindler: Avstrijski soldati imajo to neumno navado, da streljajo.

Jurček: Kaj??? Streljajo tudi? Ja, potem pa ni nič... Dragi slovenski odrešeniki, dokler bodejo avstrijski vojaki streljali, toliko dolgo vam mi Srbi ne moremo pomagati.

(Vsi se pričnejo jokati. Dr. Ploj se vsekne v Korošev frak.)

Dr. Benkovič: Oj, oj, oj, torej tudi Srbija ne more pomagati proti pasjemu biču?!

Jurček: Ovece krast že znamo, ampak vojske peljati, — ne, ne!

Dr. Korošec: Ali ena stvar je, ko nam Srbija lahko pomaga.

Jurček: Kaj pa?

Dr. Korošec: V Ptuj izhaja list po imenu „Štajerc“. Tega moramo ubiti!

Jurček: Res je, res je... Kelnerca, še en frakelj šnopsa; Zelenik ni nikdar pijan, dajte mu torej soda-vode... „Štajerca“ ubiti, — pa kako?

Dr. Benkovič: Nekaj moramo iznajdeti, kar bo „Štajerca“ tako bolelo, kakor mene pasji bič!

Dr. Korošec: Moj žegen nič ne pomaga —

Spindler: Moje pesni nič ne škodujejo —

Dr. Ploj: Če „Štajerc“ ne pome Hrvatsk bodem nikdar minister —

Jurček: Kelnerca, še en frakelj šnopsa; Gospodje, jaz že vem, kako bomo „Štajerca“ uničili.

Vsi: Kako, kako, kako?

Jurček: Vse ljudi na Štajerskem i prost roškem bomo operirali.

Vsi: Kako, kako?

Jurček: No, vzeli jim bomo mo vitško iz glav. Ko ne bodejo več možgan im smo V ne bodejo več na „Štajerca“ držali. Ki čili.

pametni ljudje držijo s „Št... D kazali,

Vsi: Živio kraljevič Jurček! Živio, interpe (Vsi se poslovijo, Jurček pa naroči a poslala en frakelj. Ko so prvaki na štacijonu, qe polne

Korošec, da mu manjka ura. Dr. Benkovi smo p zašepeta: Ti si pač tepec; na Srbsko (y)

vzame ure — — —)